

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การถักนิตติ้ง คือ งานฝีมือชนิดหนึ่งที่นิยมถักกันในต่างประเทศเมืองหนาว โดยเฉพาะถักเป็นเครื่องแต่งกายกันหนาว อาทิ เสื้อสเวตเตอร์ หมวก ผ้าพันคอ ถุงมือ ถุงเท้า รวมไปถึงข้าวของเครื่องใช้และของตกแต่งบ้านหลากหลายรูปแบบ การถักนิตติ้งยังเป็นงานอดิเรกอีกรูปแบบหนึ่งที่ช่วยฝึกสมาธิ ฝึกสติ สร้างความผ่อนคลายแก่ผู้ถัก เพราะ การถักนิตติ้งต้องใช้ความคิดและความจำในการถักลวดลาย ทั้งยังสร้างความเพลิดเพลินและเป็นการใช้เวลาว่างอย่างเป็นประโยชน์อีกด้วย

ปัจจุบัน ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีการผลิต ช่วยทำให้การผลิตไหมพรมมีเทคนิคการผลิตที่พัฒนาขึ้นกว่าแต่ก่อน อาทิ วัสดุที่นำมาผลิตเป็นเส้นใยไหมพรมมีความหลากหลายขึ้นตอนการย้อมสีเส้นใยในรูปแบบต่าง ๆ การผสมผสานวัตถุดิบชนิดบนเส้นใย ทำให้ไหมพรมมีความหลากหลายมากขึ้น เช่น เส้นใยที่มีส่วนผสมของเมทัลลิกช่วยให้ไหมพรมดูแวววาว หรูหรา หรือเส้นใยที่มีการย้อมสีพิเศษให้มีสีหลาย ๆ สี บนเส้นเดียวกันในจังหวะที่สวยงาม หรือเส้นใยที่มีการผสมผสานกับเส้นไหม ซึ่งทำให้ไหมพรมน่าสนใจและมีความทันสมัยขึ้น เครื่องแต่งกายถักนิตติ้งจึงไม่ได้เป็นเพียงเครื่องแต่งกายกันหนาว แต่ยังเป็นเครื่องแต่งกายแฟชั่นที่ผู้บริโภคสามารถสวมใส่ได้ในทุกโอกาส ทุกฤดูกาล

ในต่างประเทศ การถักนิตติ้ง ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นกว่าในอดีต ด้วยเทคโนโลยีการผลิตไหมพรมที่มีการคิดค้นผลิตกันออกมาทั้งวัสดุ สี สัน และลวดลายหลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคมากที่สุด ในการเดินแฟชั่นโชว์บางรายการ ที่จัดโดยดีไซเนอร์ชื่อดังหลายท่าน ได้มีการจัดที่นั่งสำหรับสอนการถักนิตติ้งให้แก่ผู้เข้าชมแฟชั่นโชว์จากชุดที่ดีไซน์เนอร์ออกแบบด้วยเทคนิคการถักนิตติ้งอีกด้วย (Barker and Puente, 2006 : Online) นอกจากนี้ยังพบว่า ในโรงเรียนและมหาวิทยาลัย ได้มีการจัดห้องเรียนถักนิตติ้งให้กับนักเรียนนักศึกษา และการถักนิตติ้งในหมู่คนผู้ชายที่มีรสนิยมในการสวมเครื่องแต่งกายถักนิตติ้งที่แตกต่าง มีดีไซเนอร์เป็นของตัวเอง นิยมถักเครื่องแต่งกายนิตติ้งใส่เองมากกว่าการซื้อเครื่องแต่งกายนิตติ้งสำเร็จรูป ความนิยมการถักนิตติ้งขยายออกสู่ทุกเพศ ทุกวัย (Campbell, 2006 : Online) ในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีการจัดตั้งสมาคมนิตติ้ง The Knitting Guild Association (TKGA) ตั้งแต่ปี 2527 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์รวมพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ในหมู่สมาชิก มุ่งพัฒนาความรู้ ทักษะในการถักนิตติ้ง ให้แก่สมาชิก และพัฒนางานการถักนิตติ้งให้กว้างขวางมากขึ้น โดยไม่หวังผลกำไรจากการดำเนินงาน

สมาชิกเท่านั้นที่สามารถเรียนหลักสูตรการถักนิตติ้งที่จัดโดยสมาคมได้ ทั้งนี้ สมาชิกจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายวัสดุอุปกรณ์ในการทำชิ้นงาน มีการสอบข้อเขียน และส่งงานชิ้นงานเพื่อประเมินผลการเรียน ก่อนจะเรียนการถักนิตติ้งในทักษะระดับสูงขึ้นไป (The Knitting Guild Association, 2007 : Online)

ในประเทศไทย การถักนิตติ้งแทบจะเป็นงานฝีมือที่เลือนหายไป คำรานิตติ้งเป็นภาษาไทยก็หาศึกษาแทบไม่ได้ ถึงแม้ในอดีตการถักนิตติ้ง เคยเป็นการฝีมือที่นักเรียนหญิงเคยเรียน เคยฝึกกันมาแล้วแทบทั้งสิ้น เข้าใจว่าหลายคนคงคิดว่า ประเทศไทยเป็นเมืองร้อน จึงลดความนิยมในการถักนิตติ้งไป (สมสวาท แสงนนท์ตระกูล, 2548 : ออนไลน์) ผลของกระแสความนิยมการถักนิตติ้งที่เพิ่มมากขึ้นในต่างประเทศ ส่งผลให้ประเทศไทยในปัจจุบัน มีสิ่งพิมพ์ หนังสือ นิตยสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการถักนิตติ้ง การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการถักนิตติ้งทางอินเทอร์เน็ต และการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ผ่านทางชุมชนออนไลน์เกี่ยวกับการถักนิตติ้ง เพิ่มมากขึ้น

จังหวัดเชียงใหม่ เป็นศูนย์กลางการบริหาร ศูนย์กลางการศึกษา ศูนย์กลางธุรกิจ และวัฒนธรรม เป็นเมืองที่มีความเจริญมากที่สุดของภาคเหนือ มีสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เผยแพร่ความรู้ให้บริการประชาชนหลายรูปแบบเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีพ เช่น วิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่ ที่ดำเนินเปิดทำการสอนวิชาชีพพระยะสันมาตั้งตั้งแต่ปี 2513 และได้มีการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้น ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมให้มีหลักสูตรหลากหลาย ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี พัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะกระบวนการเทคนิควิธีการ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ (วิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่, 2550 : ออนไลน์) ในขณะที่การถักนิตติ้งได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นตามที่ได้กล่าวข้างต้น ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความต้องการของผู้บริโภคต่อการฝึกอบรมการถักนิตติ้งในอำเภอเมือง เชียงใหม่ เพื่อให้ทราบถึงความต้องการที่มีต่อการฝึกอบรมการถักนิตติ้ง และข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน หรือผู้ที่สนใจนำไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมการถักนิตติ้งให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงความต้องการของผู้บริโภคต่อการฝึกอบรมการถักนิตติ้งในอำเภอเมือง เชียงใหม่

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. เพื่อทราบถึงความต้องการในการเข้ารับการศึกษาฝึกอบรบการถักนิตติ้งของผู้บริโภค ในอำเภอเมือง เชียงใหม่
2. เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับหน่วยงานหรือผู้ที่สนใจทั่วไป สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรบการถักนิตติ้งให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคต่อไป

นิยามศัพท์

ความต้องการ หมายถึง ความต้องการ ความอยากได้ในสินค้าและบริการ ที่จะทำให้เกิดความพอใจ เมื่อความต้องการและความอยากได้นั้น ได้รับการตอบสนอง ทั้งจากประโยชน์ใช้สอยในตัวสินค้าและบริการพร้อมทั้งอรรถประโยชน์จากการบริโภคสินค้าและบริการนั้น ทางด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านราคา ด้านช่องสถานที่และช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านเจ้าหน้าที่ ด้านกระบวนการบริการ ด้านการสร้างและนำเสนอ ลักษณะทางกายภาพ และด้านการนำประโยชน์ไปใช้

การถักนิตติ้ง หมายถึง งานฝีมือชนิดหนึ่ง เป็นการถักไหมพรมด้วยไม้ถัก ตามลวดลายที่ต้องการ การถักแทงลง เรียกว่า นิต (Knit) การถักแทงขึ้น เรียกว่า เพิร์ล (Purl)

การฝึกอบรบการถักนิตติ้ง หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตรการถักนิตติ้ง ที่จัดขึ้นมาเพื่อให้ผู้ที่เข้ารับการศึกษาฝึกอบรบเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ และเกิดความชำนาญในการถักนิตติ้งตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ผู้บริโภค หมายถึง ประชาชนที่ต้องการการฝึกอบรบการถักนิตติ้ง ที่อาศัยอยู่อำเภอเมือง เชียงใหม่